

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

43.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 28-го Мая — 1837 — Wilno. Piątek. 28-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, 25-го ч. с. м. изволилъ отправиться въ нѣкоторые уѣзды Виленской губерніи.

Санктпетербургъ, 21-го Мая.

Высочайшій Рескриптъ,

данный Синодальному Члену, Преосвященному Филарету, Митрополиту Кіевскому. Преосвященный Митрополитъ Кіевскій Филаретъ.

По воззваніи Всевышнимъ Кіевскаго Митрополита *Евгенія* отъ сей временной жизни, въ заботливости Моей о пастыѣ, кончиною его осиротѣвшей, и въ знакъ особеннаго вниманія къ вашимъ долговременнымъ заслугамъ и христіанскимъ добродѣтелямъ, призналъ Я за благо возвести васъ въ санъ, имъ несенный, и ввѣрить вамъ сію старѣйшую и знаменитую Епархію, гдѣ древле взошла денница спасенія Русской земли, и гдѣ нетлѣнные останки угодниковъ Божіихъ, живая память ихъ святыхъ подвиговъ, изъ вѣка въ вѣкъ завѣщали намъ чистоту Православія.

Моля Верховнаго Пастыреначальника укрѣпить ваши силы для столь важнаго поприща, Я убѣждаюсь въ мысли, что вы, руководимые Небесною благодатію по стопамъ истинныхъ Іерарховъ и Учителей Вселенской Церкви, въ духѣ любви и мира, словомъ и примѣромъ послужите къ животворному назиданію новой паствы своей, а съ нею и древнѣйшаго въ отечествѣ Нашемъ вертограда наукъ, да неунынными попеченіями вашими образуетъ онъ смиренномудрыхъ проповѣдниковъ слова Господня, и Богоспасаемый градъ Кіевъ да свѣтитъ окрестнымъ странамъ лучами живой, дѣятельной Вѣры.

Препровождая къ вамъ бѣлый клобукъ, украшенный крестомъ изъ драгоценныхъ камней, поручаю Себя вашимъ молитвамъ, и пребываю всегда вамъ благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

С. Петербургъ.

НИКОЛАЙ.

18-го Апрѣля 1837 года.

— Членъ Святѣйшаго Синода, Преосвященный Ярославскій Архіепископъ *Филаретъ*, Всемиловитѣйше пожалованъ Митрополитомъ Кіевскимъ и Галицкимъ, и Кіево-Печерскій Лавры Архимандритомъ.

— Орловскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Козубей*, согласно его прошенію, уволенъ отъ настоящей должности, и въ воздаяніе отлична-усердной его службы, Всемиловитѣйше пожалованъ въ Тайные Совѣтники, съ причисленіемъ къ Министерству Внутреннихъ Дѣлъ.

— Правитель Канцеляріи Статсъ-Секретаря упріятія прошеній, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Беклешовъ*, Всемиловитѣйше уволенъ, по прошенію его, за разстроеннымъ здоровьемъ, вовсе отъ службы, съ пенсіономъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę *Dołhorukow*, dnia 25 teraźniejszego miesiąca raczył wyjechać do niektórych powiatów Gubernii Wileńskiej.

Sankt-Petersburg, dnia 21-go Maja.

NAYWYŻSZY RESKRYPT,

do Członka Synodu, Nayprzewielebniejszego *Filareta*, Metropolity Kijowskiego.

Przewielebny Metropolito Kijowski *Filarecie*! skiego Metropolity *Eugeniusza* z tego doczesnego życia, w troskliwości mojej o owczarnię, przez jego śmierć osieroconą, i na dowód szczególnych względów ku waszemu wieloletniemu zasługom i chrześcijańskim cnotom, uznałem za dobrą wynieść was do godności przezeń piastowanej, i powierzyć wam tę naydawniejszą i znamienitą Eparchią, w której naprzód zajaśniała jutrzeńka zbawienia Ruskiej ziemi i gdzie nieskazitelne zwłoki Świętych Pańskich, żywa pamiątka ich świętobliwych czynów, od wieku do wieku przekazały nam czystość Prawej Wiary.

Prosząc Naywyższego Naczelnika Pasterzów, ażeby pokrzepił wasze siły do tak ważnego zawodu, przekonywam się w mniemaniu, że wy, prowadzeni łaską Nieba śladami prawdziwych Kapłanów i Nauczycieli powszechnego kościoła, w duchu miłości i pokoju, słowem i przykładem będziecie się przyczyniali do zbawieunego zbudowania nowej swojej trzody, a z nią i naydawniejszego w naszej Ojczyźnie siedliska nauk, aby przez niezmordowaną waszą pieczołowitość kształcili się w niem pokorni i mądrzy opowiadacze słowa Pańskiego, i od Boga strzeżone miasto Kijow niech przyświeca okolicznym krajom promieniami żywey i czynney wiary.

Przesyłając do was biały kłobuk, ozdobiony krzyżem z kosztownych kamieni, polecam Siebie waszym modlitwom i zostaję na zawsze ku wam przychylny.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

St. Petersburg.

18-go Kwietnia 1837 roku.

НИКОЛАЙ.

— Członek Nayświętszego Synodu, Nayprzewielebniejszy Jarosławski Arcybiskup *Filaret*, Nayłaskawiey mianowany Metropolita Kijowskim i Halickim, oraz Kijowo-Peczerskiej Ławry Archimandrytą.

— Orłowski Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu *Kozubey*, zgodnie ze swą prośbą, uwolniony od tego obowiązku, i w nagrodę odznaczający się gorliwością służby, Nayłaskawiey mianowany Radzca Tajnym, z przyłączeniem do Ministerium Spraw Wewnętrznych.

— Rządca Kancellaryi Sekretarza Stanu do przyu-mowania prośb, Rzeczywisty Radzca Stanu *Bekleszów*, z przyczyny zruynowanego zdrowia, na własną prośbę, Nayłaskawiey uwolniony zupełnie ze służby, z pensją.

— Государь Императоръ, по Положеніямъ Комитета Гг. Министровъ, Высочайше утвердить соизволил Почетнымъ Попечителемъ Гродненской Гимназіи на текущее трехлѣтіе, избраннаго Дворянствомъ Гродненской губерніи, Титулярнаго Советника Ивана *Видацкаго*; избраннаго Дворянствомъ Бѣлостокской Области на текущее трехлѣтіе, въ званіи Почетнаго Попечителя Бѣлостокской Гимназіи, Помѣщика Ивана *Терпиловскаго*, и избраннаго Дворянствомъ Курской губерніи, въ Почетные Попечители тамошней Гимназіи, на слѣдующее трехлѣтіе, Статскаго Советника *Денисьева*.

— Его Императорское Величество, по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше изволил утвердить въ званіи Курскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Дѣйствительнаго Статскаго Советника *Сонцова*, и въ званіи Бѣлостокскаго Областнаго Предводителя Дворянства, Штабс-Капитана *Марцелія Михайловскаго*. (С. II.)

— Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Юстиціи по вопросу, возникшему при соображеніи существующихъ законовъ о выдѣлѣ части имѣнія тестя зятю, — *мнѣніемъ положили*: 1.) ст. 722-ю Св. Зак. Гражд. (т. X) пополнить слѣдующимъ образомъ: „мужъ послѣ жены наследуетъ по тѣмъ же правиламъ, какъ и жена послѣ мужа, и сообразно съ 720-ю статьею сего Свода получаетъ, при жизни тестя, указную часть изъ той доли недвижимаго его имѣнія, которая слѣдовала бы умершей женѣ, если только за его женою собственнаго недвижимаго имѣнія не было, и до оставшагося въ живыхъ мужа онаго ни сколько не доходило ни по рядной, ни по другому какому-либо акту.“ 2.) За тѣмъ какъ къ упомянутой 722 статьѣ, такъ и къ статьѣ 720-й присовокупить слѣдующее примѣчаніе: „Само собою разумѣется, что выдѣлъ законной части овдовѣвшему мужу изъ имѣнія тестя и овдовѣвшей женѣ изъ имѣнія свекра, въ опредѣляемыхъ сими статьями случаяхъ, дѣлается изъ того только недвижимаго имѣнія тестя или свекра, которое дѣйствительно было въ его владѣніи въ день смерти его сына или дочери.“ На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему*“. Въ Петербургѣ, 8 Апрѣля 1837 года (Опубл. Правитель. Сенат. Мая 3-го дня 1837 года).

— Прокурора Святѣйшаго Правительствующаго Синода, чтобы сообразно положенію 17 Апрѣля 1808 года, поселить Западныхъ губерній въ старостинскихъ имѣніяхъ, равно какъ и въ помѣщичьихъ, избираемыхъ въ церковные старосты, освобождаютъ съ семействами ихъ отъ всякихъ въ пользу арендаторовъ и помѣщиковъ, нарядовъ и работъ, доколѣ они въ сей должности пребываютъ, Государственный Совѣтъ разсматривавшій сіе предложеніе, Высочайше утвержденнымъ въ 4 день Января 1836 года мнѣніемъ предоставилъ Министру Внутреннихъ Дѣлъ войти въ подробное соображеніе и представить дальнѣйшее по сему дѣлу заключеніе. По сношенію съ Гг. Генералъ-Губернаторами Западныхъ губерній, о возможности приведенія въ дѣйство въ тамошнихъ губерніяхъ предполагаемой Государственнымъ Совѣтомъ мѣры относительно церковныхъ старостъ въ помѣщичьихъ имѣніяхъ, онъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ съ представленіемъ въ Государственный Совѣтъ, который нынѣ мнѣніемъ, Высочайше подтвержденнымъ 8 минувшаго Апрѣля *положилъ*: I.) Избираемыхъ въ церковные старосты Греко-Россійскихъ церквей изъ поселянъ казенныхъ арендныхъ и старостинскихъ имѣній въ Западныхъ губерніяхъ, доколѣ они въ сей должности пребываютъ, освободить общо съ ихъ семействами, или дворами, отъ всѣхъ общественныхъ и инвентарныхъ работъ и нарядовъ, зачитая арендаторамъ въ платимый ими казѣ доходъ подлежащую противу инвентаря, за такое освобожденіе сумму. II.) Избираемыхъ въ должность сію изъ крестьянъ помѣщичьихъ на все время отпущенія оной увольнять, равномѣрно съ ихъ семействами, отъ всѣхъ нарядовъ и работъ общественныхъ; а отъ тѣхъ, которыми обязаны они своимъ владѣльцамъ, если сіи наряды и работы отправляются по дворамъ, освободить въ слѣдующихъ случаяхъ: 1-е.) Когда сами владѣльцы изъявляютъ на то согласіе, безвозмѣдно оставивъ въ пользованіи избраннаго церковнымъ старостою все предоставленныя ему угодья; и 2.) Когда въ случаѣ ихъ несогласія поступившій въ церковные старосты или оставляющій за собою одну усадѣбную землю, или хотя и удерживающій вмѣстѣ съ тѣмъ и землю пахатную и сѣнокосную, но отбываніе за оную слѣдующихъ въ пользу владѣльца нарядовъ и работъ

— CESARZ JEGO MOŚĆ, po następujących postanowieniach Komitetu PP. Ministrów, Najłaskawiej raczył utwierdzić Honorowym Kuratorem Grodzieńskiego Gimnazjum na następne trzy lata, obranego przez Dworzanstwo Gubernii Grodzieńskiej, Radcę Honorowego Jana *Widackiego*; obranego przez Dworzanstwo Obwodu Białostockiego na następne trzy lata, na urząd Honorowego Kuratora Białostockiego Gimnazjum, Obywatela Jana *Terpiłowskiego*, i wybranego przez Dworzanstwo Gubernii Kurskiej, na Honorowego Kuratora tamiecznego Gimnazjum, na następne trzy lata, Radcę Stanu *Denisiewa*.

— JEGO CESARSKA MOŚĆ, po następującym postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyżey utwierdzić raczył na urządzie Kurskiego Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa, Rzeczywistego Radcę Stanu *Soncowa*, i na urządzie Białostockiego Obwodowego Marszałka Dworzanstwa, Sztab-Kapitana Marcellego *Michajłowskiego*. (P. P.)

— Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechnem Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Sprawiedliwości na zapytanie, wynikię przy rozstrząsaniu istniejących praw o wydzieleniu części majątku teścia zięciowi, — *przez opinię postanowiła*: 1.) art. 722-gi Połączenia Praw Cywilnych (T. X) dopełnić w sposób następujący: „Mąż po żonie bierze spadek podług tychże prawideł, jak żona po mężu, i zgodnie z 720 artykułem tego Połączenia, otrzymuje za życia teścia, prawny wydział z tej części nieruchomości jego majątku, któraby należała do zmarłej żony, jeżeli tylko u jego żony własnego nieruchomości majątku nie było, i na żyjącego męża majątek ten bynajmniej nie spadał, ani z mocy umowy przedślubnej, ani z mocy innego jakiegokolwiek aktu.“ 2.) Przeto tak do wspomnianego 722 artykułu, jako i do artykułu 720-go dodadź uwagę następującą: „Samo z siebie wypada, że wydział prawnej części owdowiałemu mężowi z majątku teścia, i owdowiałej żonie z majątku swiekra, w opisywanych temi artykułami zdarzeniach, czyni się z tego tylko nieruchomości majątku teścia lub swiekra, który był rzeczywiście w jego władaniu w dzień śmierci swojego syna lub córki.“ Na autentyku własną Jego CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: „*Ma być podług tego*“. W Peterhofie 8 Kwietnia 1837 roku. (Op. 3 Maja 1837 roku.)

— Zakończoności najuniższego przełożenia Ober-Prokurora Najświętszego Rządzącego Synodu, ażeby zgodnie z ustawą 17 Kwietnia 1808 roku, włościan gubernij Zachodnich w majątkach Starościńskich, również jako i w obywatelskich, obieranych na cerkiewnych starostów, uwalniać z ich familiami od wszelkich na rzecz dzierżawców i obywateli, powinności i robot, dopóki ci zostają w tym obowiązku, Rada Państwa rozpatrując ten projekt, przez Najwyżey utwierdzoną w dniu 4-m Stycznia 1830 roku Opinią, poleciła Ministrowi Spraw Wewnętrznych wejść w szczegółowy rozbiór i przedstawić dalszy w tej rzeczy wniosek. Po zniesieniu się z PP. Jenerał-Gubernatorami Gubernij Zachodnich, o możności przeprowadzenia do skutku w tamiecznych guberniach podawanego przez Radę Państwa środka względem cerkiewnych Starostów w majątkach obywatelskich, P. Minister Spraw Wewnętrznych czynił przedstawienie do Rady Państwa, która teraz przez opinią, Najwyżey utwierdzoną 8 zeszłego Kwietnia *postanowiła*: I.) Wybieranych na cerkiewnych starostów Greko-Rossyjskich cerkwi z Skarbowych włościan arendownych i starościńskich majątków w guberniach Zachodnich, dopóki oni w tym obowiązku zostają, uwalniać wspólnie z ich familiami czyli domami, od wszystkich gminnych i inwentarzowych robot i powinności, policzając dzierżawcom w płaconym przez nich Skarbowi dochodzie, należącą podług inwentarza, za takowe uwolnienie sumę. II.) Wybieranych na ten obowiązek z włościan obywatelskich na cały czas jego sprawowania uwalniać, również z ich familiami, od wszystkich powinności i robot gminnych; a od tych, którzy są obowiązani swoim właścicielom, jeżeli te powinności i roboty wykonywają się z domów, uwalniać w zdarzeniach następujących: 1.) Kiedy sami właściciele oświadczą na to zgodę, bez wynagrodzenia zostawiwszy prawo użytkowania wybranemu na cerkiewnego starostę, ze wszystkich udzielonych mu przynależności i 2.) Kiedy w razie ich niezgodzenia się wybrany na cerkiewnego starostę, albo zatrzymuje przy sobie samą ziemię pod zabudowanie zajętą, albo chociaż zatrzymuje razem z tē ziemię oromą i sianożętną, lecz odbywanie przypadających zanią na rzecz właściciela powinności i robot przyuymą na siebie parafianie. III.) Wybranie na cerkiewnego starostę, tak w majątkach Skarbowych, jako i obywatelskich, skutecznie

примутъ на себя прихожане. III.) Избраніе въ церковные старосты какъ въ казенныхъ, такъ и въ помѣщичьихъ имѣніяхъ, производить на мірской сходкѣ, составленной исключительно изъ поселянъ Греко-Россійской вѣры безъ всякаго участія въ томъ людей другихъ исповѣданій, и IV.) Постановляемый здѣсь распорядокъ распространить въ равной мѣрѣ и на старостъ церквей Греко-Унитскихъ. (Опубл. Правитель. Сен. Мая 4 дня 1837 года.)

— По Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію, устроена въ губерніяхъ: Могилевской и Минской почтовая дорога отъ г. Старого Быхова прямо къ Бобруйску, съ учрежденіемъ на оной станцій: Вьюновской, Хмѣлинской, Охотичской и Столпичской. Какъ сей новый трактъ не можетъ почитаться генеральнымъ: то прогоныя деньги, по мѣтѣ Г. Главноточаствующаго надъ Почтовымъ Департаментомъ, съ коимъ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ входило по сему дѣлу въ сношенія, должны быть платимы на ономъ по основанію Высочайшихъ именныхъ указовъ отъ 4 Мая 1812 и 26 Іюня 1818 годовъ, по пяти копѣекъ ассигнаціями на версту и лошадь. Соглашаясь съ мѣтѣмъ Г. Дѣйствительнаго Тайнаго Советника Князя Голицына, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представилъ о семъ Правительствующему Сенату, съ тѣмъ, что въ случаѣ утвержденія мѣтѣ сего, не угодно ли будетъ оному, съ приведеніемъ во всеобщую извѣстность означенной дороги, предписать кому слѣдуетъ, чтобы платежъ прогоновъ за возку почтъ, эстафетъ, Фельдъегерей, курьеровъ и вообще проѣзжающихъ по ней, былъ производимъ по пяти копѣекъ ассигнаціями на каждую версту и лошадь. При семъ онъ Г. Министръ представилъ вѣдомость о разстояніи находящихся на той дорогѣ станцій, въ которой значить: отъ г. Старого Быхова до стан. Вьюнъ 17½ вер., отъ Вьюна до стан. Хмѣлина 16½ вер., отъ Хмѣлина до стан. Охотичъ 19½ вер., отъ Охотичъ до стан. Столпичъ 17, отъ Столпичъ до города Бобруйска 19 верстъ. (Опуб. Прав. Сен. Мая 4 дня 1837 года. (С.В.)

— Государь Императоръ, по представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, въ слѣдствіе ходатайства Попечителя Казанскаго Учебнаго Округа, Высочайше повелѣть соизволилъ 11 текущаго Мая: учредить при Казанскомъ Университетѣ Каѳедру Китайскаго языка и опредѣлить на оную, съ званіемъ Ординарнаго Профессора и съ жалованьемъ по 4,000 р. въ годъ, Архимандрита Златоустовскаго въ Москвѣ монастыря *Даніила*, обучавшагося Китайскому языку въ Пекинѣ. Вмѣстѣ съ тѣмъ Господинъ Министръ Народнаго Просвѣщенія разрѣшилъ пріобрѣсти на 5,000 руб. для Казанскаго Университета собраніе Китайскихъ книгъ и рукописей, купленное Архимандритомъ *Даніиломъ* въ Пекинѣ.

Такимъ образомъ учреждена первая въ Россіи каѳедра Китайскаго языка, при Университетѣ, гдѣ уже существуютъ три каѳедры Восточныхъ языковъ, а именно: 1, Арабскаго и Персидскаго; 2, Турецкаго и Татарскаго; 3, Монгольскаго, и гдѣ, сверхъ того, одинъ Студентъ готовится, подъ руководствомъ Бурятскаго Ламы, въ преподавателя Тибетскаго языка. (А. В.)

Архангельскъ, 5 го Мая.

Ледъ на Двинѣ тронулся 3 ч. сего мѣсяца, при довольномъ возвышеніи воды и рѣка почти очистилась отъ льда, но еще нѣтъ никакихъ судовъ изъ внутреннихъ губерній.

Рени (въ Бессарабіи), 1-го Апрѣля.

Съ открытія навигаціи прибыло къ здѣшнему порту по 1-е число Апрѣля подъ разными флагами пятнадцать судовъ и два кирлаша съ баластомъ. Первое прибывшее 22-го Февраля изъ Константинополя Греческое судно *Св. Николай*, шкиперъ *Петръ Гуди*, достигло нашего порта въ 20 дней. На суда и одинъ кирлашъ погружено пшеницы и ячменя 9,605 четвертей. На одномъ кирлашѣ погружено и отправлено въ Сербію для тамошнихъ войскъ разныхъ амунитическихъ и другихъ вещей, купленныхъ въ Россіи, по приказу Князя *Милоша*, нарочно посылаемыми подрядчиками, на 145,585 р. По словамъ ихъ, не смотря на дальнее разстояніе Россіи отъ Сербіи и всѣхъ путевыхъ для доставки расходы, покупка этихъ товаровъ, сдѣланная большею частію въ Москвѣ, выгоднѣе, нежели въ Австріи, и всѣмъ вообще купленнымъ ими Русскимъ издѣліямъ, они отдають преимущество въ прочности противъ Австрійскихъ. (К. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 16-го Мая.

Слышно, что Турецкій Посланникъ при здѣшнемъ дворѣ, *Ферикъ Ахмедъ Паша* отправится на некоторое время изъ Вѣны въ отпускъ и вмѣсто

на вѣлоціанскій садъ, заложенный исключительно зъ вѣлоціан Греко-Россійскаго вѣлоціан безъ żadnego uczestnictwa ludzi innych wyznań, i IV.) Ustanowiony tu porządek rozciągnąć w równej mierze i na starostów Greko-Unickich cerkwi. (Opubl. Maja 4-go d. 1837 roku.)

— За Найвысшымъ Его Цесарскіей Мошці розказемъ, урядzona została w guberniach: Mohilewskiej i Mińskiej pocztowa droga od miasta Starego-Bychowa prosto do Bobruyska, z wybudowaniem na niej stacyy: Wjunowskiej, Chmielińskiej, Ochotickiej i Stołpińskiej. Ponieważ nowy ten trakt nie może się poczytywać za jeneralny: przeto pieniądze prohonne, podług opinii P. Głównozarządzającego Pocztowym Departamentem, z którym się Ministerium Spraw Wewnętrznych znosiło, powinny być płacone na tym trakcie na podstawie Najwyższych Imiennych Ukazów 4 Maja 1812 i 26 Czerwca 1818 roku, po pięć kopiejek assygnacyami na wiorstę i konia. Zgadając się z opinią P. Rzeczywistego Radcy Taynego Xięcia Golicyna, P. Minister Spraw Wewnętrznych przedstawiał o tém Rządzącemu Senatowi, z tém, iż w razie utwierdzenia tej opinii, azali nie podoba mu się, za przyprowadzeniem do powszechney wiadomości o pomienionej drodze, polecić, komu należy, ażeby płacenie prohonów za wożenie poczt, sztafet, feldjegrów, kurjerów i w powszechności przejeżdżających po niej, było pobierane po pięć kopiejek assygnacyami na każdą wiorstę i konia. Przy czém tenże P. Minister przedstawia wiadomość o odległości znajdujących się na tej drodze stacyy, w której wyraża: od miasta Starego Bychowa do stacyi Wjun 17½ wiorst, od Wjun do stacyi Chmielina 16½ wiorst, od Chmielina do stacyi Ochoticz 19½ wiorst, od Ochoticz do stacyi Stołpisch 17, od Stołpisch do miasta Bobruyska 18 wiorst. (Op. Maja 4-go 1837 r.) (G.S.)

— CESARZ Jego Mość, po przedstawieniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, na skutek starań Kuratora Kazańskiego Okręgu Szkolnego, 11-go zeszłego Maja Najwyższ rozkazać raczył: ustanowić w Kazańskim Uniwersytecie Katedrę języka Chińskiego, i przeznaczyć na nią z tytułem zwyczajnego Professora i z płacą po 4,000 rubli na rok, Archimandrytę Zlatoustowskiego w Moskwie Monastéru *Daniela*, który się uczył Chińskiego języka w Pekinie. Przy tém P. Minister Narodowego Oświecenia dozwolił nabyć za 5,000 rubli dla Kazańskiego Uniwersytetu zbiór Chińskich ksiąg i rękopismów, kupionych przez Archimandrytę *Daniela* w Pekinie.

Tym sposobem założona jest pierwsza w Rosyi katedra Chińskiego języka w Uniwersytecie, w którym się już znajdują trzy katedry języków orientalnych, a mianowicie: 1, Arabskiego i Perskiego; 2, Turckiego i Tatarskiego; 3, Mongolskiego, i gdzie oprócz tego, jeden student sposobi się, pod przewodnictwem Buratskiego Lamy, na nauczyciela języka Tybetańskiego. (G. S. P.)

Archangielsk, 5 Maja.

Dźwina puściła dnia 3 ter. miesiąca, wśród znacznie wezbranej wody i kra zupełnie prawie przeszła, jednakże żadnych jeszcze statków niema z wewnętrznych gubernij.

Reni (w Bessarabii), 1 Kwietnia.

Od rozpoczęcia się żeglugi do dnia 1-go Kwietnia wpłynęło do tutejszego portu pod różnemi banderami piętnaście okrętów i dwa kirłaszy z balastem. Pierwszy przybyły 22-go Lutego z Konstantynopola Grecki okręt *S. Mikotay*, szyper *Piotr Hudi*, wpłynął do naszego portu we 20 dni. Na okręty i jeden kirłasz naładowano pszenicy i jęczmienia 9,605 czterci. Na jednym kirłaszu naładowano i wysłano do Serbii dla tamecznego wojska różne amunicyjne i inne rzeczy, zakupione w Rosyi, na rozkaz Xięcia *Miłosza*, przez umyślnie przystanych liwrantów, na 145,585 r. Podług ich opowiadania, pomimo wielkiej odległości Rosyi od Serbii i wszelkich potrzebnych na drogę i transporta wydatków, zakupienia tych towarów, uczynione po większej części w Moskwie, dogodniejsze są, niżeli w Austrii, i wszystkim w powszechności kupionym w Rosyi wyrobom, oddają pierwszeństwo co do trwałości nad Austriackimi. (G. H.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austria.

Wiedeń, dnia 16 Maja.

Słychać, że Poseł Turecki przy tutejszym dworze, *Feryk Ahmed Basza*, oddali się z Wiednia na czas niejaki za urlopem, a na miejscu jego będzie sprawują-

его будетъ исправляющимъ дѣла Г. *Мауройени* Секретарь посольства.

— Императорско-Россійскій Посланникъ Графъ *Татищевъ* возвратился изъ Венеціи. — Выѣхалъ въ Берлинъ Пруссійскій Посланникъ Баронъ *Мальцанъ*. Говорятъ, что онъ получитъ Министерство иностранныхъ дѣлъ.

— Въ Прагѣ въ настоящемъ году будетъ 15-е собраніе Германскихъ Медиковъ и естество-испытателей, на что уже согласился Императоръ. Первое засѣданіе будетъ 18 Сентября; собравшіеся разѣдутся 26 чис.

Лембергъ, 23-го Мая.

Здѣшній Магистратъ сдѣлалъ объявленіе о имѣющей происходить въ Лембергѣ ярмаркѣ на шерсть съ 1 до 8 Іюля. Для устройства нужныхъ малашей и складочныхъ мѣстъ, Магистратъ отпустилъ 3,000 гульд. к. м.

— Съ восточныхъ частей нашей провинціи, мы еще не получили подробнѣйшихъ извѣстій о послѣднихъ наводненіяхъ. Извѣстно только, что 5-го Мая ужасный ураганъ сорвалъ почти всея плотины въ окрестностяхъ между Прутомъ и Днѣстромъ, и что въ Торри и Дорошауцѣ, въ Буковинѣ на Днѣстрѣ, 65 домовъ сдѣлалось жертвою выступившей воды, причемъ 50 чел. лишилось жизни. (G. C.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 18-го Мая.

Слышно, что въ Алжирѣ предполагено учредить Африканскій институтъ на подобіе бывшаго института въ Египтѣ.

— Умершій Епископъ *Грегораъ*, завѣщалъ Французской Академіи 1,000 фр. въ награду за лучшее сочиненіе на разрѣшеніе вопроса: „Почему народы болѣе успѣваютъ въ искусствахъ и просвѣщеніи, чѣмъ въ практической нравственности?“

— По повелѣнію *Донъ-Карлоса*, Генералъ *Эгвіа* долженъ быть какъ узникъ посаженъ въ замкѣ Санъ Грегоріо; причиною сей строгой мѣры то, что онъ порицалъ предпринятіе экспедиціи въ Кастилію.

— Г. *Моле* сыгралъ порядочную шутку съ Доктринерами; наилучшимъ отвѣтомъ на жаркую рѣчь Г-на *Гизо*, произнесенную не давно въ Палатѣ Депутатовъ, есть амнистія. Это такое обстоятельство, которое на долгое время, а можетъ быть и на всегда, закроетъ Доктринерамъ входъ въ Кабинетъ, а вмѣстѣ продлитъ существованіе временнаго управленія нынѣшняго Министерства, и тѣмъ устроитъ какую либо новую связь между дворомъ и умѣренною партией или лѣвою стороною.

— Утверждаютъ, что хотя Король давно желалъ издать амнистію и самъ предложилъ оную, однако предъ послѣднимъ смотромъ національной гвардіи, рѣшительно объявилъ, что еслибъ изъ рядовъ гвардіи раздался хотя одинъ возгласъ въ пользу амнистіи, то въ ней совершенно будетъ отказано.

— Маршалъ *Клозель* требовалъ и получилъ отъ Палаты Депутатовъ отпускъ въ свои помѣстья для поправленія разстроенаго здоровья и по домашнимъ обстоятельствамъ, гдѣ по поводу продолжительнаго его отсутствія, дѣла нѣсколько оставлены. Между тѣмъ слышно, что въ Совѣтѣ Министровъ согласились на то, чтобы Маршала возвратить въ действительную службу.

— Вода на Сенѣ значительно поднялась и причинила большой вредъ, преимущественно владѣтелямъ лѣсовъ.

— Палата Депутатовъ приняла проектъ закона предоставляющій еще на одинъ годъ полицейскую власть жандармамъ въ осьми западныхъ департаментахъ Государства. — Палата Депутатовъ производитъ совѣщанія о бюджетѣ на 1838 годъ.

— Окончаніе телеграфической депеши (напечат. въ прош. N. Лит. Вѣст.), которая прервана по причинѣ наступившей ночи, слѣдующее: „Только 30 чел. взяты въ плѣнъ и отведены въ крѣпость Бегоби. Два парохода, 8 тринкадуръ и 1 гайолета, стоятъ противу Фунтарабіи и открыли пальбу въ сію крѣпость.“

19-го Мая.

Одна изъ газетъ уведомляетъ, что Министерство намѣрено распустить Палату въ концѣ Августа, и созвать новую 1-го ч. Декабря сего года.

— Графъ *Бонди* наименованъ Интендантомъ Королевскаго Дома.

— Коммиссія учрежденная для разсмотрѣнія прибавочнаго отпуска на 1837 по Алжирскимъ расходамъ, открыта въ прошедшее воскресенье. Президентомъ оной Г. *Пеле де ла Лозеръ*, а Г. *Пискатори* Секретаремъ. Изъ сего устройства можно навѣрное заключать, что вторая экспедиція въ Константиноу не послѣдуетъ и что коммиссія уничтожить требуемую для сего сумму въ 4 миллион. фр.

— Нѣкто *Гуссонъ* получившій за нѣсколько дней

сумъ интереса, Р. *Мауройени*, Секретарь посольства.

— *Грабъ Татисzczew*, Поселъ Цесарско-Россыиски, wrócił z Wenecyi. — Wyjechał Posel Pruski Baron *Malczan*, do Berlina. Mówią, że otrzyma Ministerium interesow zagranicznych.

— W Pradze odbędzie się tego roku piętnaste zgromadzenie niemieckich lekarzy i badaczów przyrodzenia, na co Cesarz już zezwolił. Pierwsze posiedzenie przypada dnia 18 Września; zgromadzeni rozjadą się dnia 26.

Lwow, d. 23 Maja.

Ogłoszone zostało przez Magistrat tutejszy obwieszczenie o mającym się odbywać we Lwowie jarmarku na wełnę od 1 do 8 Lipca. Na urządzenie stosowney targowicy, szop i składu, wydał Magistrat 3000 zfr. m. k.

— Ze wschodnichъ części prowincyi naszej, nie mamy jeszcze bliższychъ wiadomości o ostatnichъ wylewachъ wód. Dowiadujemy się tylko, że d. 5 Maja zmieszana z burzą nawalnica, wszystkie prawie stawy w okolicy między Prutem a Dniestrem powyrwała, i że w Torry i Doroschautz, w Bukowinie nad Dniestrem, 65 domów stało się pastwą bałwanów wezbranej wody, przy czemъ 50 ludzi zginęło. (G. C.)

FRANCYA.

Paryżъ, dnia 18-go Maja.

Słychać, że jest zamiaremъ zaprowadzić w Algierze instytut afrykański, na wzórъ byłego instytutu w Egipcie.

— Zmarły Biskup *Gregoire*, zapisał Akademii francuzkiej 1000 franków w nagrodę za najlepsze pismo w rozwiązaniu pytania: „Dla czego czynią narody prędsze postępy w umiejętnościachъ i w oświacie, aniżeli w moralności praktycznej?“

— Z rozkazu *Don Karlosa*, Jenerał *Eguia* ma być osadzony jako więzień w zamku San Gregorio; przyczyną tego zaostrożenia jest, że naganiał głośno przedsięwzięcie wyprawy do Kastylii.

— Pan *Molé*, wyrządził mistrzowskiego figla doktrynerom: najlepszą odpowiedzią na ogniastą mowę Pana *Guizot*, mianą niedawno w Izbie Deputowanych, jest amnestya. Jestto okoliczność, która na długi czas, a może na zawsze, zamknie doktrynerom przystęp do gabinetu, a zarazem przedłuży trwanie prowizoryyney administracyi teraźniejszego Ministerium, témsamem zaś przygotowuje nową jaką kombinacyą, pomiędzy dworemъ a tiers parti, albo lewą stroną.

— Zapewniają, że lubo Król od dawna życzył sobie dać amnestyę i inicjatywa teyże od niego samego pochodzi, oświadczył jednakże przedъ odbyciemъ ostatniego przeglądu gwardyi narodowej, niezmiennie postanowienie: iż, jeżeliby zъ pośrodku szeregówъ teyże gwardyi dał się słyszeć choć jeden tylko okrzykъ za amnestyą, że takowey nie udzieli wcale.

— Marszałekъ *Clauzel* zażądałъ i otrzymałъ od Izby Deputowanychъ urlopъ dla udania się do dóbrъ swoich, w celu poratowania nadwątлонego zdrowia i uregulowania swychъ domowychъ interesówъ, z powodu długiey nieobecności jego w kraju, nieco zaniedbanychъ. Tymczasemъ słychać, że na Radzie Ministrówъ zgodzono się na to, aby rzeczony Marszałekъ do czynney służby przywrócić.

— Woda na Sekwanie wezbrała nadzwyczajnie i zrządziła wiele szkody, mianowicie drwalom.

— Izba Deputowanychъ przyjęła projektъ do prawa, nadający jeszcze na rokъ jeden, władzę sądownictwa policyynego żandarmeryi, w osmiu zachodnichъ Departamentachъ państwa. — Izba Deputowanychъ naradza się nadъ budżetemъ na rokъ 1838.

— Koniecъ depeszy telegraficznej, (umieszczoney w ostat. N. Kur. Lit.), która dla zapadnienia nocy przerwaną była, jestъ następujący: „Tylko 30 jeńcówъ wzięto w niewolę i odprowadzono do twierdzy Behobia. Dwa statki parowe, 8 trynkadurъ i 1 galiota, stoją naprzeciwъ Fuentarabia i rozpoczęły strzelanie do tey twierdzy.“

Dnia 19.

Jedna zъ gazetъ donosi za rzeczъ nieuległą wątpliwości, że jestъ zamiaremъ Ministeriumъ rozwiązać Izbę z końcemъ Sierpnia, a nową zwołać nadъ 1 Grudnia b.r.

— *Hrabia Bondy*, zostałъ mianowany intendentemъ listy cywilney.

— Kommissya, wyznaczona do rozpoznania kredytówъ dodatkowychъ za rokъ 1837 co do wydatkówъ algierskich, otwartą została zeszłey niedzieli. Pan *Pelet de la Lozère* jestъ jey Prezesemъ, a Pan *Piscatory* Sekretarzemъ. Z jey organizacyi można zъ pewnością przewidywać, że nie będzie miała mieysca druga wyprawa do Konstantyny, i że Kommissya wykreśli żądany na to funduszъ w ilości 4 mill. franków.

— *Niejaki Husson*, który przedъ kilką dniami na

посредством амнистии свободу, вчера по приказанию Префекта Полиции, снова заключенъ. Причина сего заключенія не известна.

— Жур. *Bon Sens* пишетъ: Генераль *Бюжо* уведомилъ Военнаго Министра, что представленъ сдѣланный *Абель-Кадеру* Генераломъ *Дамремономъ*, лишаятъ всякой надежды заключить съ нимъ договоръ; ибо онъ объявляетъ неограниченныя требованія. Генераль *Бюжо* вопреки приказаніямъ Генераль-Губернатора, хочетъ вновь начать войну.

— Увѣдомляютъ изъ Эстеллы отъ 10 ч. с. м. слѣдующее: „Карлисты учредили здѣсь четыре особенныя темницы, для четырехъ особенныхъ разрядовъ, т. е. для пойманныхъ своихъ дезертеровъ, для перевозчиковъ контрабанды, для подозреваемыхъ въ либеральномъ образѣ мыслей и неимѣющихъ возможности уплатить огромныхъ денежныхъ пеней, наложенныхъ на нихъ, напослѣдокъ для бѣдныхъ крестьянъ за небольшія преступленія. Для духовенства нѣтъ тюрьмы. Здѣсь находится ихъ около 400, и они ежедневно получаютъ значительное пособіе и продовольствіе.“

— *Мониторъ* сегодня публикуетъ слѣдующія телеграфическія депеши: *Байонна 17 Мая, 10½ часовъ вечера.* „Ирунь сегодня въ первомъ часу взята. Въ то время, когда редута сдалась, Подковникъ *Арбутнотъ* ворвался въ городъ. Напрасно ему сопротивлялись; городъ ограбленъ, 400 плѣнныхъ находятся подъ надзоромъ Англійскихъ Офицеровъ въ ратушѣ и 200 другихъ заколоты штыками. *Эвансъ* всячески старался прекратить кровопролитіе; онъ дѣйствовалъ благородно и похвально. Христианосы имѣютъ 150 ранеными, изъ коихъ 40 находятся на Французской границѣ. Войска теперь сдѣлаютъ нападеніе на Фуэнтарабію, которая заперта.“ — *Байонна 18 Мая, 3 часа по полудни.* „Фуэнтарабія безъ всякаго сопротивленія сдалась. Гарнизонъ состоялъ изъ 300 чел. и вооруженныхъ поселанъ.“

— Сегодня получены по телеграфу извѣстія объ Инфантѣ *Донъ-Себастьянѣ*. 18-го ч. при Шарри въ направленіи къ Арагоніи онъ перешелъ чрезъ Арту. Корпусъ его, какъ слышно, состоитъ изъ 18—20 баталіоновъ и по крайней мѣрѣ изъ 10 эскадроновъ. Вѣроятно теперь произойдетъ сраженіе между симъ корпусомъ и корпусомъ Генерала *Иррибарена*.

— Изъ Байонны пишутъ отъ 15 Мая: „Карлисты распространяютъ слухъ, что возвращеніе Инфанта *Донъ-Себастьяна* имѣетъ связь съ движеніями *Кабреры*; но гораздо вѣроятнѣе, что онъ избѣгаетъ сраженія съ непріятелемъ въ превосходномъ числѣ. Войско Инфанта простирается отъ 14—15,000 пѣхоты, 1,000 конницы и 6 пушекъ и увѣряютъ, что онъ отправится въ Лодозу. *Эспартеро*, какъ слышно, получилъ приказаніе тотчасъ въ Санъ-Себастьянѣ вступить на корабли нѣсколькимъ баталіонамъ, которые отъ Кастро и Сантандера воспрепятствуютъ экспедиціи Инфанта.“

— Испанскіе векселя сегодня держались на 27½ — не смотря на то, что кромѣ благоприятныхъ телеграфическихъ депешей, распространился слухъ что племянникъ Г. *Мендизабалъ* привезъ торговый договоръ съ Англіею, подписанный Королевою и одобренный Лордомъ *Пальмерстономъ*. Этотъ трактатъ, какъ говорятъ, долженъ служить залогомъ для займа 250 милл. реаловъ. Знающіе это дѣло утверждаютъ, что Лордъ *Пальмерстонъ* увѣренъ въ благосклонномъ приемѣ сего договора Парламентомъ. Заемъ долженъ служить къ покрытію военныхъ издержекъ и къ уплатѣ жалованья и, какъ слышно, будетъ послана въ Испанію коммиссія, для наблюденія, за тратою денегъ. Сегодня говорили, что Генераль *Вальдесъ* назначенъ Президентомъ этой коммиссіи.

20-го Мая.

Герцогъ *Шоазель* отправился для встрѣчи на границѣ Ея Кор. Выс. Принцессы *Елены*.

— Послѣ нѣкоторыхъ прѣвій Палата приняла проектъ закона, по которому назначается обратитъ для прогулочной площади мѣсто, на которомъ стоялъ прежде Архіепископскій дворецъ, некогда разрушенный чернію. — Сегодня Палата Депутатовъ занималась поступившими къ ней прошеніями. Изъ нихъ одно, поданное какою то Г-жею *Путретъ-де-Мошампъ*, называющею себя издательницею жур. подъ загл.: *Gazette des Femmes*, всѣхъ разсмѣшило. Просительница требовала уничтоженія статьи 213 гражданскаго кодекса, такого содержанія: „Мужъ обязанъ имѣть надъ женою попечительство а жена повиновеніе къ своему супругу.“ Г-жа *Путретъ* въ своемъ прошеніи доказывала такъ: „Ст. 212 гражданскаго закона опредѣляетъ, что супруги обязаны другъ къ другу, взаимно вѣрностію, пособіемъ и помощію. *Взаимно!* понимаете Господа? По сему, одинъ въ отношеніи другаго, не имѣетъ ни одной такой обязанности,

мocy amnesty odzyskał wolność, wczora na doniesienie Prefekta Policyi znówu aresztowany został. Przyczyna tego środka nie jest wiadomą.

— Dziennik *Bon Sens* mówi: Jenerał *Bugeaud* donosił Ministrowi wojny, że przedłożenia, przez Jenerała *Damrémont*, uczynione *Abdel Kaderowi*, wszelką nadzieję zawarcia z nim układów zniszczyły: gdyż ten żądania swoje rości bez żadnego umiarkowania. Jenerał *Bugeaud*, pomimo przeciwnych rozkazów Jenerała Gubernatora, chce na nowo wojnę rozpocząć.

— Donoszą z Estelli pod d. 10 b. m. co następuje: „Karoliści założyli tu cztery osobne więzienia dla czterech oddzielnych kategorii, to jest: na ujętych zbiegów swoich, na kontrabandyistów, na podeyrzanych o liberalny sposób myślenia, a nie będących w możności zapłacić ogromnych kar pieniężnych, jakie na nich nałożono, nareszcie na ubogich wieśniaków za małe przewinienia. Dla duchownych nie ma więzienia. Jest ich tu około 400, którzy codziennie otrzymują znaczne wsparcie iracye żywności.“

— *Monitor* ogłasza dzisiaj następujące depesze telegraficzne: *Bajonna 17 Maja o pół do 11-tej wieczorem.* „Irun wzięto dzisiaj o godzinie 1. W chwili, kiedy reduta kapitulowała, dostał się Półkownik *Arbutnot* przez zrzęzny i śmiały obrót do miasta, wybiwszy bramę petardą. Opór nie ustawał, ale na nic się nie przydał; zrabowano miasto; 400 jeńców zamknięto w ratuszu, gdzie strzegli ich oficerowie angielscy, z orężem w ręku, a 200 innych zakłuto bagnietami. *Evans* dokładał wszelkich usiłowań, aby zapobiedz dalszemu krwi rozlewowi; jego znalezienie się było piękne i szlachetne. Krystyniści mają 150 ranionych, z których 40 znajdują się na granicy francuskiej. Wojsko lądowe uderzy teraz na Fuenterabia, które jest ze wszech stron zamknięte.“ — *Bajonna 18 Maja, o godzinie 3 z południa.* „Fuenterabia poddała się o godzinie 12 bez żadnego oporu. Załoga składała się blisko z 300 żołnierzy i uzbrojonych wieśniaków.“

— Dziś po południu, otrzymano tu nareszcie drogą telegraficzną wiadomość o Infancie *D. Sebastian*. Przeszedł on przez Arga dnia 18 pod Echarry, w kierunku do Arragonii. Jego korpus ma się składać z 18 do 20 batalionów, piechoty i najmniej 10 szwadronów jazdy. Zdaje się, że teraz przyjdzie do bitwy między tymże korpusem a Jenerałem *Irribarren*.

— Piszą z Bajonny pod d. 15 Maja: „Karoliści rozgłaszają, że odwrót Infanta *D. Sebastian* jest w związku z poruszeniami *Cabrery*; więcej jednak jest podobieństwa, iż będzie unikał stanowczej walki z nieprzyjacielem co do liczby przeważniejszym. Infant nie ma więcej, jak 14 do 15 tysięcy piechoty, tysiąc jazdy i 6 armat. Zapewniają, że udał się do Lodosa. *Espartaro* miał wydać rozkazy, ażeby natychmiast w San Sebastianie wsiadło na okręty kilka batalionów, które od strony Kastrow i Santander, będą przeszkadzały działaniom Infanta.“

— Pomimo pomyslnych doniesień, stanęły dziś papiery hiszpańskie na 27½ — ¾. Mówiono, że synowiec Pana *Mendizabal* przybył z traktatem handlowym, w Londynie zawartym, już przez Królową podpisanym i przez Lorda *Palmerston* przyjętym. Ten traktat będzie służył za rękoymią pożyczki 250 millionów realów (100 mill. zł. pol.) wynoszącej. Osoby rzeczy świadome, zapewniają, że Lord *Palmerston* nie wątpił o zatwierdzeniu tego traktatu przez parlament. Pożyczona summa nie może być inaczej użyta tylko na żołd dla wojska i na zapłacenie prowizyi od długu krajowego, dla dopilnowania czego ma być ustanowiona oddzielna kommissya, pod przewodnictwem Jenerała *Valdes*.

Dnia 20.

Xiąże *Choiseul*, wyjechał dla przyjęcia na granicy J. K. W. Xieźniczki *Heleny*.

— Izba Parów przyjęła po niejakich rozprawach, projekt do prawa, pozwalający użyć na plac publicznego spaceru, miejsce po gmachu Arcy-Biskupim, dawniej przez pospólstwo rozwalonym. — Izba deputowanych zajmowała się dziś petycyami do niej podanemi. Z tych jedna, podana przez nie jaką *Madame Poutret de Mauchamps*, mieniącą się redaktorką pisma p. t. *Gazette des Femmes*, pobudziła wszystkich do śmiechu. Prosząc domagała się zniesienia artykułu 213 kodeksu cywilnego, brzmiącego w słowach: „Mąż winien swej żonie opiekę, a żona posłuszeństwo mężowi swemu.“ Pani *Poutret* dowodziła w swej petycyi takim sposobem: „Artykuł 212 prawa cywilnego stanowi, że małżonkowie winni sobie nawzajem wierność, pomoc, ratunek. *Nawzajem!* czy rozumiecie to Panowie? Według tego więc, jedno względem drugiego nie ma żadnej takiej powinności, do jakiejby drugie obowiązujące nie było. Z tego prawdziwego stanowiska zapatru-

какой бы ни былъ подверженъ другой. Съ сей точки смотря на ходъ дѣла, нельзя не замѣтить, что статья 213 странна и стоитъ того, чтобы ее уничтожить, ибо въ ней сказано, что только жена мужу а не мужъ женѣ долженъ повиноваться. Когда прочтено прошеніе, взоры всѣхъ обратились на галерею, ибо знали что просительница находилась между слушателями, чтобы увѣриться лично на счетъ успѣха своего представленія. Можно догадаться, что обыкновеннымъ порядкомъ оно отвергнуто.

— Прибыль сюда Посланникъ нашъ въ Мадридѣ Г. *Латуръ-Мобуръ*.

— Короля и Королевы Белгійскихъ ожидаютъ въ Нелли 25-го ч. с. м.

— Полученная вчера депеша о движеніяхъ Инфанта *Донъ-Себастьяна*, слѣдующаго содержанія: „*Байонна 19 Мая*. Двадцать Карлистскихъ баталіоновъ и 12 эскадроновъ, 18-го ч. перешли при Ешари чрезъ Аргу въ направленіи къ Арагоніи. Сія экспедиція стоитъ противу Генерала *Ирибаррена*, который съ 12 баталіонами и 600 чел. конницы выступилъ изъ Пуэнта ла Рейна. Теперь безъ сомнѣнія будетъ дано сраженіе. Карлистскій авангардъ въ тотъ же день около полудня находился въ Ноайнѣ, гдѣ сходятся дороги изъ Тудела и Сангвеса.“

— Испанскія ассигнаціи изъ 27½ понизились сегодня на 26½ по причинѣ молвы, что Карлисты побѣдили Генерала *Ораа*. Съ другой стороны говорили о побѣдѣ одержанной надъ Карлистами Генераломъ *Ирибарреномъ*. Эти донесенія кажется единственно выдуманы для спекуляціи.

Барселона, 11-го Мая.

Здѣсь происходитъ ужасная тревога, и всѣ опасаются слѣдствій, какимъ можетъ подвергнуться городъ и его жители. Парадная площадь, цитадель, крѣпость Монжуи и Рамбла — все уставлено пушками, а въ каждомъ углѣ улицы стоитъ въ готовности орудіе. Вчера разстрѣленъ мятежникъ *Ксандеро*, для чего стояло подъ ружьемъ около 14,000 чел. а между тѣмъ опасались, чтобы его не освободили. Перекупщики не переставали въ продолженіе всей казни насмѣхаться надъ Офицерами и солдатами угрожая имъ мщеніемъ. Съ другой стороны оставляютъ Барселону многіе молодые люди и ремесленники, отправляясь къ мятежникамъ въ Таррагонъ и Реусъ. Хотя Парено увѣдомляетъ что въ обоихъ сихъ городахъ господствуетъ спокойствіе, впрочемъ извѣстно настоящее положеніе дѣлъ, а послѣдняя прокламація временнаго правленія Каталоніи даетъ ясное понятіе объ истинномъ положеніи сей страны. Самъ *Парено* впрочемъ въ опасности. Ему извѣстно, что Барселонскіе жители не преминутъ отмстить за пролитую кровь 360 убитыхъ или раненыхъ Барселонцевъ, такъ что по необходимости, городъ долженъ быть безпрестанно вооруженъ пушками, ибо при малѣйшей перемѣнѣ, должно опасаться самыхъ жалкихъ послѣдствій. Улицы города такъ опустѣли, что рѣдко гдѣ встрѣтить можно человѣка; всѣ лавки и заводы закрыты.

Страсбургъ, 19-го Мая.

Сегодня представлены здѣшнему суду тѣ изъ соучастниковъ покушенія Принца Людвига Наполеона, которые прежде скрывшись за границу, потомъ явились добровольно. По допросѣ свидѣтелей, по выслушаніи доклада Прокурора и защищеній Адвокатовъ въ пользу явившихся подсудимыхъ, судъ присяжныхъ заключилъ, что они невинны; въ слѣдствіе чего, тотчасъ всѣ освобождены. (G.C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 20-го Мая.

Такъ какъ либеральныя журналы упрекаютъ безпрестанно газету *Times* въ недостаткѣ вѣро-терпимости, то она въ защиту свою напечатала обширную статью, въ которой утверждаетъ, что она возстаетъ не противъ Римско-Католическаго исповѣданія, но противъ политическаго стремленія Римской церкви.

— Адмиралъ *Гелькетъ* на кораблѣ *Корнваллисъ* отправится для принятія начальства въ Вестъ-Индіи, Адмиралъ же *Стопфордъ* на кораблѣ *Принцесса Шарлотта* съ тою же цѣлю въ Средиземное море.

— Графъ *Грей* имѣлъ недавно съ Королемъ совѣщаніе, всѣ политики различно думаютъ о томъ, чтобы это могло значить.

— На дняхъ умерла здѣсь Мистрисъ *Локгартъ*, дочь Валтеръ-Скотта, которая была въ замужествѣ за книгопродавцемъ Локгартомъ.

— 16-го ч. пушены два аэростата, одинъ принадлежалъ Г-ну *Грину*, другой Г-жѣ *Грагамъ*. Въ первомъ находилось 10 особъ и между прочими Баронъ *Мальтицъ*. Онъ взлетѣлъ на воздухъ въ 6½ час. вечеромъ и спустился въ 7 час. 35 мин. въ разстояніи 26 Англійскихъ миль отъ Лондона. Аэрос-

татъ на станъ рѣзчи, ниemoжна заперечить, że artykuł 213 jest dziwny i zasługuje na opuszczenie, ponieważ stanowi, że tylko żona mężowi, nie zaś mąż żonie, jest winien posłuszeństwo, co wyraźną sprzeczność z poprzedzającym stanowi artykułem.“ Gdy sprawozdawca odczytał prośbę, wszystkich oczy zwróciły się na galeryę; wiadano bowiem, że suplikantka znajdowała się między arbitrami, aby osobiście przekonać się o skutku swego podania. Można się domyślać, że przystąpieniem do dziennego porządku, zostało usunięte.

— Przybył do tutejszej stolicy Poseł nasz w Madrycie, Hr. *Latour-Maubourg*.

— Król i Królowa Belgów, są spodziewani dnia 25 b. m. w Neuilly.

— Otrzymana dnia wczorajszego depesza o poruszeniach Infanta *D. Sebastian*, jest tej osnowy: „*Bajonna, 19 Maja*. Dwadzieścia batalionów i 12 szwadronów Karolistowskich, przeprawiły się d. 18 pod Echarri przez Argę, w kierunku do Arragonii. Ta wyprawa stoi naprzeciw Jenerała *Irribarren*, który w 12 batalionów i 600 jazdy, wyruszył z Puente la Reyna. Do bitwy przyść teraz musi. Przednia straż Karolistów znajdowała się tegoż dnia około południa w Noain, gdzie się schodzą drogi z Tudela i Sanguesa.“

— Papiery hiszpańskie z 27½ spadły dziś na 26½ z powodu wieści, że Karoliści pobili Jenerała *Oraa*. Z drugiej strony mówiono o zwycięstwie, odniesionem nad Karolistami przez Jenerała *Irribarren*. Sąto, jak się zdaje, doniesienia dla spekulacyi zmyślane.

Barcellona, 11 Maja.

Panuje tu jak największa trwoga, z obawy nie- szczęścia, jakie czeka miasto i jego mieszkańców. Plac parady, cytaella, warownia Montjouy i Rambla, wszystko to osadzone armatami, a na każdym rogu ulicy stoi w pogotowiu działo. Wczora rozstrzelano buntownika *Xandero*, w którymto celu było zebra- nych do 14,000 ludzi pod bronią, a przecieź lę- kano się, aby nie chiano go oswobodzić. Przekupki nie przestawały w ciągu całej exekucyi wyszydzac ofi- cerów i żołnierzy i grozić im zemstą. Z drugiej stro- ny, wynosi się z Barcellona mnóstwo młodych lu- dzi i rzemieślników, udając się do powstańców w Tar- ragonie i Reus. Pareno donosi wprowadzie o panują- cey w obudwóch miastach spokojności, wiadomo je- dnakże, jak w istocie rzeczy stoją, a ostatnia odezwa tym- czasowego Rządu Katalonii, da naleyse wyobrażenie względem prawdziwego położenia kraju. Sam Pareno nie jest zresztą bez obawy. Wie on, że Barcellończyko- wie nie zostaną bez pomstczenia się rozlanej krwi 360 za- bitych lub ranionych Barcellończyków, tak, iż wypa- da, aby miasto było bezustannie najeżone armatami, przy najmniejszej albowiem zmianie, naysmutniejszych lękać się należy wypadków. Ulice miasta tak są opu- stoszałe i bezludne, iż rzadko na którey zobaczyć mo- żna człowieka; sklepy wszystkie i fabryki zamknięto zupełnie.

Strażburg, 19-go Maja.

Dnia dzisiejszego stawiono przed tutejszym są- dem tych spółników zamachu Xięcia Ludwika *Napo- leona*, którzy, uszedłszy naprzód za granicę, stawili się potem dobrowolnie. Po wysłuchaniu świadków, wniosków prokuratora i obron adwokatów, za obwinio- nemi stawiających, wyrzekł Sąd przysięgłych, że są nie- winni, w skutku czego, wszyscy zaraz na wolność pu- szczeni zostali. (G.C.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 20-go Maja.

Ponieważ dzienniki liberalne zarzucają nieustan- nie gazecie *Times* nietolerancyę, ta więc broniąc się umie- ściła dziś artykuł obszerny, w którym twierdzi, że powstaje, nie przeciwko religii katolickiej, ale przeciw- ko dążności polityczney kościoła Rzymskiego.

— Admirał *Halkett* popłynie na okręcie *Cornwallis*, dla objęcia dowództwa w Indyach Zachodnich; Admi- rał zaś *Stopford* na okręcie *Princess-Charlotte* w tym- że samym celu na morze Śródziemne.

— Hrabia *Grey* miał niedawno konferencyę z Kró- lem; wszyscy politycy łamią sobie głowy, coby to zna- czyć miało.

— W tych dniach umarła Mrs. *Lockhart*, córka Walter-Skotta, która była zaślubiona Księgarzowi Lock- hart.

— Dnia 16 puszczono na powietrze dwa balony, to jest jeden należący do Pana *Green*, drugi do Pani *Gra- ham*. W pierwszym znajdowało się aż 10 osób, mię- dzy którymi Baron *Maltitz*. Wzbił się on w powie- trze o godzinie w pół do siódmej wieczorem, a spadł

татъ Г-жи *Грагамъ* поднялся въ 7 часовъ 40 мин. На этотъ разъ въ лодку послѣдней взята обезьяна Жакопо, которую пустили съ нѣкоторой высоты съ парашютомъ.

— Графъ *Поццо-ди-Борго* отправился чрезъ Дувръ въ Парижъ и Германію.

— *Times* сообщаетъ слухъ, что между Министрами происходитъ недоразумѣніе, почему нѣкоторые изъ нихъ совѣщаются съ Графомъ *Гресемъ*, на счетъ преобразованія нынѣшняго Кабинета. Притомъ газета сія предостерегаетъ Торіевъ, чтобы они были осторожны.

— Въ Рио-Жанейро продано недавно съ публичнаго торга значительное количество чая разведеннаго въ ботаническомъ саду въ Логоа де Фрейтасъ. Это самое лучшее доказательство, что въ Бразиліи съ пользою можно заниматься воздѣлываніемъ чая. (G. C.)

Г е р м а н і я.

Гамбургъ, 22-го Мая.

Королевско-Саксонскій Посолъ при Императорско-Россійскомъ Дворѣ, Баронъ *Лицереде*, прибылъ сюда и остается постоянно въ Вандсбекѣ. Этотъ дипломатъ, личными достоинствами заслужившій уваженіе Императора и всеобщую признательность, воспользуется шестимѣсячнымъ отпускомъ, чтобы отправиться въ Дрезденъ. (A.P.S.Z.)

Д а н і я.

Копенгагенъ, 20-го Мая.

Сегодняшній бюллетень о состояніи здоровья Короля, пишетъ: „Такъ какъ Е. Велич. постоянно выздоравливаетъ и ожидаетъ только теплой погоды, чтобы насладиться весенними днями, по сему бюллетени не будутъ болѣе выходить.“ (A.P.S.Z.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 10-го Мая.

Кортесы занимаются рассмотрѣніемъ проекта закона о маіоратахъ.

— Говорятъ, что Генераль *Ораа* представилъ Правительству необходимость возвратитъ изъ заточенія бригадира *Нарваеса*, во вниманіи, что онъ при настоящемъ положеніи Государства, можетъ быть весьма полезнымъ.

— *Донъ-Карлосъ* будто издалъ слѣдующую прокламацію: „Испанцы! Когда прикончинъ моего брата, коварные и хитрые люди привели васъ на ложный путь политическихъ мнѣній и произвели междоусобную войну, отъ коей потерпѣли вы столько печальныхъ послѣдствій, и ни на минуту не колебался явиться посреди васъ, полагая, что одно мое присутствіе остановитъ кровопролитіе и что никто не посмѣетъ оспаривать у меня права на престолъ предковъ моихъ. Трехъ-лѣтніе опыты во время войны, увѣрили меня, что престолъ не можетъ быть упроченъ, если Монархъ не проникнуть духомъ терпимости и миролюбія. Эта мысль заставила меня составить законы, которые я готовъ даровать вамъ, и въ которыхъ ваши политическія права, какъ то, свобода вѣроисповѣданій и политическихъ мнѣній будутъ упрочены и постановлена свобода книгопечатанія. Вотъ кажется единственная мѣра, которою я прекращу ваше бѣдствіе, столь давно потрясающее отеческое мое сердце. Вы на дѣлѣ узнали, сколь обманчивы общія мнѣнія мятежнаго правленія, которыми оно привлекаетъ васъ подъ свои штандарты; ложь, бѣдствіе и жалкая расточительность, все это соединилось для вашего несчастья и пагубы. И такъ приближьтесь ко мнѣ, вы будете имѣть счастливую судьбу, вы будете свободными, ибо въ такомъ духѣ получите законы; я желаю вашего счастья, и все опустошенія и бѣдствія причиненныя въ теченіе 3-хъ лѣтъ, предаю вѣчному забвенію. Данъ въ Эстеллѣ 10 Мая 1837 г. — Я Король.“ (G. C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 2-го Мая.

Англійскій курьеръ прибылъ изъ Лондона. Лордъ *Понсомби* рѣшительно здѣсь останется. Г. *Уркхартъ* получилъ приказаніе отправиться въ Лондонъ, чтобы оправдаться въ своемъ поступкѣ касательно Лорда *Понсомби*. Онъ исполняетъ повелѣніе. О пособіи Турецкому флоту заключены новые договоры. Кажется, что при томъ войско на немъ будетъ увеличено. Для соблюденія порядка во время отсутствія Султана изданы строгія повелѣнія. Между прочимъ жители столицы, Турецкіе подданные, до возвращенія Его Высочества не должны переѣзжать на лѣтнія дачи въ окрестностяхъ Константинополя! Иностранцы Посланики по большей части готовятся выѣхать изъ города, чтобы провести лѣто въ Буюкдерѣ; но по причинѣ свирѣпствующей заразы во многихъ мѣстахъ

о godzinie 7 minucie 35 w odległości 26 mil angielskich od Londynu. Balon Pani *Graham* wzbił się dopiero o godzinie 7 minucie 40. Tym razem wzięto w jego łódkę małpę, znaną pod nazwiskiem Jacopo, którą w pewney wysokości ze spadochronem puszczone.

— Hrabia *Pozzo di Borgo*, wyjechał przez Dover do Paryża i Niemiec.

— *Times* donosi o pogłosce, że zachodzi między ministrami nieporozumienie, z powodu którego, kilku z nich naradza się z Hr. *Grey*, względem modyfikacyi dotychczasowego gabinetu. Przytém ostrzega taż gazeta *Torysów*, aby się mieli na baczności.

— W Rio-Janeiro przedano niedawno przez licytacją publiczną, znaczną partją herbaty hodowanej w ogrodzie botanicznym w Logoa de Freitas. Jestto najlepszym dowodem, że w Brazylii można z korzyścią zajmować się uprawą herbaty. (G. C.)

Н и е м ц ы.

Hamburg, 22-го Мая.

Posel Kr. Saski przy Cesarско-Rossyyskim dworze Baron *Lützerode* tu przybył i znajduje się teraz w Wandsbeck. Dyplomatyk ten, którego znakomite przymioty, zjednały osobisty szacunek Cesarza i powszechne poważenie, korzystając z półrocznego urlopu udaje się do Drezna. (A.P.S.Z.)

Д а н і я.

Kopenhaga, 20-го Мая.

Wydany dzisiaj biuletyn o zdrowiu J. K. Mości jest w tych słowach: „Ponieważ zdrowie Króla coraz się polepsza i J. K. Mość oczekuje tylko cieplejszych dni, ażeby mógł używać powietrza wiosennego, zatem ogłoszono, iż nadal biuletyny niebędą zupełnie wydawane.“ (A.P.S.Z.)

И с п а н і я.

Мадридъ, дня 10 Мая.

Kortezy zajmują się rozbiorem projektu do prawa o majoratach.

— Mówią, że Jenerał *Oraa* przedstawił Rzadowi potrzebę, aby odwołać z wygnania brygadiera *Narvaez*, ze względu, że ten w teraźniejszym położeniu krajowem wielce użytecznym być może.

— *Don Karlos* miał wydać proklamacyą w tych słowach: „Hiszpani! Gdy przy śmierci mego brata, chytry i podstępni ludzie skierowali was na błędną drogę mniemań politycznych, i sprowadzili wojnę domową, z której tyle smutnych skutków na was spłynęło, nie wahałem się ani na chwilę stanąć między wami. Sądziłem, iż sama moja przytomność wstrzyma krwi rozlew, i że się nie znajdzie taki, co by śmiał zaprzeczać mi praw do tronu przodków moich. Trzy lata wojny i doświadczenia dały mi poznać, że tron nie może być ugruntowany, jeżeli Monarcha nie jest przejęty duchem tolerancji i pojednania. To przekonanie naprowadziło mię do ułożenia księgi praw, które wam nadać gotów jestem; a w których wasze polityczne prawa, jako to: wolność wyznań religijnych i mniemań politycznych zapewniona, a wolność druku ugruntowana będzie. Ten jest jedyny sposób, podług mego przekonania, którym waszey nędzy koniec położę, a nad którą moje oycowskie serce boleje oddawna. Wiecie z doświadczenia, jak zwodnicze są obietnice Rządu uzurpacyjnego, któremi was pod swoje chorągwie zwabia; kłamstwo, nędza i nieczna rozrzutność, wszystko to się połączyło na wasze nieszczęście i zgubę. Zgromadźcie się więc około mnie, a szczęśliwym będzie los wasz; będziecie wolnymi, w takimże duchu otrzymacie prawa; bo ja chcę waszego szczęścia, i wszystkie zaszczyty w tych 3 latach spustoszenia i nieszczęścia w wiecznej niepamięci zagrzebać pragnę. — Dano w Estella, dnia 10 Maja 1837 r. — Ja Król.“ (G. C.)

Т у р ц ы я.

Константинополь, д. 2 Мая.

Goniec Angielski z Londynu tu przybył. Lord *Ponsonby* dopiero stanowczo tu pozostanie. P. *Urquhart* otrzymał rozkaz udać się do Londynu, dla usprawiedliwienia się ze swego postępków przeciwko Lordowi *Ponsonby*. Został on posłusznym temu rozkazowi. Względem opatrzenia floty Turецkiej, zawarte zostały nowe układy. Zdaje się podług tego, iż siła znacznie ma być powiększoną. Do zachowania w stolicy spokojności podczas nieobecności Suлтана (jak doniesiono) wydane zostały najsurowsze rozkazy. Między innemi, mieszkańcy stolicy, o ile są poddanymi турецкими, przed powrotem Jego Wys. niemają przenosić się do letnich swych pomieszek w okolicach Константинополя! Rozmaici Posłowie zagraniczni przygotowują się do opuszczenia stolicy dla przepędzenia lata w Bu-

на берегахъ Азиатскихъ и Европейскихъ должно отказать отъ веселыхъ обществъ. Такъ рѣшился Австрійскій Интернунцій отправиться для прогулки въ Брюссю, чтобы взойти на Олимпъ, находящійся на четыре часа пути отъ сего города; но зараза свирѣпствующая въ Брюссѣ разстроила его планъ. Даже здѣсь, гдѣ мы почитали себя свободными отъ сего бича, послѣ Греческой Пасхи зараза появилась и распространяется. Жертвою оной на дняхъ скончался девятнадцатилѣтній сынъ одного Австрійскаго почтоваго чиновника; неутѣшный отецъ въ теченіи нѣсколькихъ мѣсяцевъ лишился уже двухъ. Нѣкоторыя дамы дипломатическаго корпуса намѣрены провести лѣто на островахъ Принца, извѣстныхъ по здоровому своему климату, въ Мраморномъ морѣ.

— Большая дѣятельность господствуетъ въ гостиницѣ Англійскаго Посланника. Лордъ *Ponsomby* нѣсколько уже дней занимается до глубокой ночи. Говорятъ, что онъ сочиняетъ обвиненіе противъ *Уркхарта*. Сверхъ того онъ имѣетъ записки, которыя послужатъ къ оправданію его касательно дѣла *Белла*. Кажется *Уркхарта* хочетъ возбудить презрѣніе къ Лорду *Ponsomby* въ Англійскихъ купцахъ, за то, что онъ измѣнилъ ихъ интересамъ и выдалъ *Г. Белла*. Лордъ *Ponsomby* хочетъ доказать противное и опровергнуть обвиненіе *Уркхарта*. *Уркхарта* кажется опять воспользовался ослабленіемъ *Г. Белла*, чтобы дать поводъ къ возобновленію предпріятія, которое не было бы удачнымъ, какъ и предпріятіе *Виксена*, потому, что здѣсь всѣ говорятъ о томъ открыто, и потому Русское Правительство приметъ нужныя мѣры, чтобы у *Г. Белла* отбить охоту къ занятіямъ, которыя онъ исполняетъ съ такимъ упорствомъ. (A.P.S.Z.)

А Ф Р И К А.

Оранъ, 17-го Мая.

Войско дѣйствующей дивизіи получило приказаніе быть въ готовности къ экспедиціи, имѣющей продолжаться 20 дней. На счетъ пути, куда должна обратиться сія колонна ничего не извѣстно; впрочемъ полагаютъ, что она напередъ отправится на западъ для разрушенія укрѣпленій лагеря при Тафнѣ, откуда пойдеть въ Тремеценъ. *Абдель-Кадеръ* находится въ окрестностяхъ Маскары. (G.C.)

Разныя извѣстія.

Въ Булони жила бѣдная старуха, на чердакѣ, въ крайней нищетѣ. У ней былъ одинъ стулъ и старая перина. Старуха захворала, и добрый хозяинъ дома хотѣлъ доставить ей удобное помѣщеніе въ третьемъ этажѣ, изъ милосердія и состраданія. Старуха не могла ходить, и ее надобно было перенести на перинѣ. Едва подняли перину, какъ наружная обшивка прорвалась и посыпался золотой дождь изъ наполеондорѣвъ. Жадная старуха тотчасъ излечилась, встала и начала собирать свои сокровища. Скупость лечитъ лучше и скорѣе медиковъ. Въ перинѣ было зашито золота болѣе чѣмъ на 50,000 франковъ.

— Въ анбарахъ Бирмингемскаго заведенія транспортовъ, года два уже лежалъ большой ящикъ съ надписью: „Важныя ткани, которыя должны быть выданы по востребованію Французскому путешественнику *Г. Жакобу*.“ Путешественникъ не являлся; между тѣмъ ящикъ издавалъ несносный запахъ; наконецъ его рѣшились вскрыть и нашли тамъ уже совсѣмъ истлѣвшій трупъ. Полагаютъ, что это тѣло одного Ливерпульскаго банкира, который за два года предъ тѣмъ пропалъ безъ вѣсти, и въ слѣдъ за тѣмъ на тамошней биржѣ появилось множество акцептованныхъ имъ векселей. По всей вѣроятности, его принудили силою подписать эти векселя и потомъ умертвили, чтобы скрыть слѣды преступленія.

— Въ теченіе 1836 года во Франціи учреждено 87 Сохранныхъ кассъ (*Caisses d'épargne*). Нынѣ число этихъ полезныхъ заведеній, въ которыхъ простой народъ можетъ вносить самыя малыя суммы, получая съ нихъ по 3 процента, простирается до двухъ сотъ. Капиталъ, внесенный ими въ Государственное Казначейство, которое платитъ имъ по 4 проц. составляетъ уже болѣе девяноста милліоновъ, то есть почти десятую часть государственнаго дохода Франціи.

— Въ Тюилерійскомъ саду въ Парижѣ недавно взяли подъ стражу молодого человѣка, который бросалъ камнями въ прекраснѣйшія статуи и многія изъ нихъ повредилъ. Непослѣднимъ, что могло побудить этого несчастнаго къ такому варварскому поступку!

— Страсть къ самоубійству до того усилилась въ Великобританіи, что въ Дублинѣ недавно въ одну недѣлю утопилось тридцать четыре человѣка. (Снб. В.)

жидере; лещъ помимо piękney погоды, różne zabawy, z przyczyny grassującej jeszcze na wielu miejscach, na brzegach Europejskich i Azyatyckich zarazy, musiały być odłożone. Internuncyusz Austriacki zamierzał uczynić przejażdżkę do Brusy dla wejścia na Olymp, o cztery mile od tego miasta odległy, tymczasem zaraza, która się z wielką mocą okazała w Brussie, plan ten zniszczyła. Tu nawet, gdzie już sądziliśmy się być wolnymi od tej klęski, od Greckich Świąt Wielkonocnych, zdarzają się znowu pojedyncze przypadki, które się jeszcze w ostatnich dniach powiększyły. Ofiarą zarazy stał się na tym tygodniu 19 letni syn jednego Austriackiego Urzędnika pocztowego; niepokieszony ten oyciec stracił już drugiego w przeciągu kilku miesięcy. — Niektóre Damy korpusu dyplomatycznego, zamierzają przepędzić lato na wyspach Xiążących na morzu Marmora, znanych z nader zdrowego powietrza.

— Wielka panuje czynność w hotelu Angielskiego poselstwa. Lord *Ponsomby* od kilku dni pracuje do późnej nocy. Mówią, że układa oskarżające pismo przeciwko *Urquhartowi* Daley, pracuje nad notą, która ma służyć na jego usprawiedliwienie w sprawie *Bella*. *P. Urquhart* zdaje się chcieć wzbudzić podejrzenie u kupców Angielskich przeciwko Lordowi *Ponsomby*, jakoby on zaniedbał ich interesów i wydał *P. Bella*. Lord *Ponsomby* chce zdaje się teraz dowieść przeciwnie i prawnie zbić oskarżenie *P. Urquhart*. *P. Urquhart* zdaje się znowu korzystać z zaślepienia *P. Bell*, ażeby spowodować go do powtórzenia przedsięwzięcia, które mogłoby nie więcej być pomysłem, jak ze statkiem *Vixen*, gdyż tu publicznie mówią o tém, a władze Rossyjskie zapewna chwycą się koniecznych środków dla zmuszenia *P. Bell* do wyrzeczenia się zatrudnienia, do którego zdaje się on przywiązywać z takim uporem. (A.P.S.Z.)

А Ф Р И К А.

Оранъ, 17-го Мая.

Войско czynney dywizji dostało rozkaz być w pogotowiu do wyprawy, przez dni 20 trwać mającej. O drodze, w którą się ta kolumna ma udać, nie jeszcze nie wiadomo; wnoszą atoli, że naprzód obróci się na zachód dla zniszczenia fortyfikacyi obozu nad Tafną, skąd uda się do Tremeceny. *Abdel-Kader* znajduje się w okolicy Mascara. (G.C.)

Rozmaite Wiadomości.

W Boulogne żyła uboga staruszka, na poddaszu w ostatniej nędzy. Miała jeden tylko stolik i stary piernat. Staruszka zachorowała, a uczynny gospodarz domu chciał dla niej dać wygodniejsze umieszczenie na trzeciym piętrze, jedynie z miłosierdzia i litości nad jej losem. Staruszka nie mogła chodzić, trzeba ją było zatem przenieść na piernacie. Zaledwo podjęto piernat, gdy niespodzianie zewnętrzna poszewka przerwała i posypał się złoty deszcz z napoleonдорѣвъ. Chciwa staruszka wnet ozdrowiała, wyskoczyła i zaczęła zbierać swe skarby. Chciwość leczy lepiej i prędzej aniżeli medycy. W piernacie było zaszytego złota więcej jak na 50,000 fran.

— W spichrzach Birminghamskich transportów, od dwóch już lat leżał pak z napisem: „Ważne materiały, które powinny być na zapotrzebowanie wydane Francuzkiemu podróżującemu *P. Jacob*.“ Podróżujący nie przybył; gdy tymczasem ów pak wydawał okropny swąd; nakoniec postanowiono go odpieczętować i znaleziono w nim zupełnie już zgniłego trupa. Domyślają się, że to jest ciało pewnego bankiera z Liverpool, który przed dwiema laty zniknął bez najmniejszego śladu; gdyż zaraz potem na tamoczney giełdzie okazało się mnóstwo akceptowanych przezeń wexlów. Według podobieństwa do prawdy, musiano go zmusić przemocą do podpisania tych wexlów, a potem dla ukrycia swego występkę, złoczyńcy go zamordowali.

— W roku 1836 założono we Francyi 87 kass oszczędności (*Caisses d'épargne*). Teraz liczba tych pożytecznych zakładów, do których prosty lud może wnosić najmniejsze summy, pobierając po trzy procenta, dochodzi już dwóchset. Kapitał, wniesiony przez te kassy do Podskarbstwa Państwa, które płaci im po 4 procenty, wynosi już więcej dziewięćdziesięciu miliónów, to jest: dziesiątą prawie część dochodu Francyi.

— W Tuilleryjskim ogrodzie w Paryżu aresztowano młodzieńca, który rzucał kamienie na najpiękniejsze posągi, i wiele z nich popsuł. Nie można się domyśleć, co by mogło pobudzić tego nieszczęśliwego do tak barbarzyńskiego postępkę.

— Namiętność samobójstwa tak się rozszerzyła w Anglii, iż nie dawno w Dublinie w jednym tygodniu utopiło się trzydzieści cztery osoby. (G.S.P.)